

RAADSVERGADERING d.d. 10 december 2015

Zaaknummer	Z-15-59340:vaststelling verordening alleenrecht WerkSaam
Voorstelnummer	IVR-15-03632
Onderwerp	Verordening alleenrecht WerkSaam
Agendapunt	
Portefeuillehouder	H. Nederpelt
Sectormanager/Staf	J. Zwaan

Besluit

De raad van de gemeente Medemblik,

gelezen het bijbehorend voorstel van het College van burgemeester en wethouders van Medemblik d.d. 10 november 2015;

gelet op het bepaalde in artikel 149 van de Gemeentewet, artikel 18 van de Europese richtlijn 2004-18 en artikel 2.24, sub a van de Aanbestedingswet 2012;

overwegende dat:

- de gemeente Medemblik deelnemer is in de gemeenschappelijke regeling WerkSaam;
- de gemeenschappelijke regeling WerkSaam diensten aanbiedt op een aantal terreinen;
- de gemeenschappelijke regeling WerkSaam en het in stand houden daarvan een sociaal-maatschappelijk doel dient;
- de gemeente Medemblik zich verplicht heeft om op jaarbasis een bepaald aantal diensten af te nemen;
- in dat kader in plaats van een Europese aanbesteding ervoor is gekozen om het alleenrecht voor de in deze verordening te benoemen diensten te verstrekken aan de gemeenschappelijke regeling WerkSaam, dit vanwege de sociaal-maatschappelijke functie van deze gemeenschappelijke regeling, zoals het inzetten van arbeidskrachten met een afstand tot de arbeidsmarkt;

b e s l u i t

vast te stellen de Verordening alleenrecht WerkSaam

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Medemblik, gehouden op 10 december 2015

De griffier,

De voorzitter,

Voorstel van het College van burgemeester en wethouders van Medemblik

Beoogd resultaat

Het bij verordening regelen dat o.a. schoonmaak- en onderhoudswerkzaamheden exclusief gegund kunnen worden aan WerkSaam (belast met het inzetten van arbeidskrachten met een afstand tot de arbeidsmarkt).

Argumenten

- 1. Het gemeentebestuur vindt het zijn gemeentelijke verantwoordelijkheid en van publiek belang, dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in de gemeente aan het werk kunnen;*
- 2. Het is een gemeentelijk belang om de (gemeentelijke) overheidsbijdragen aan de uitvoering van de Participatiewet (voorheen WSW) nuttig te besteden door de plaatselijke uitvoeringsinstantie (WerkSaam) en diens medewerkers meer continuïteit te geven;*
- 3. WerkSaam vervult een belangrijke maatschappelijk rol bij de uitvoering van de Participatiewet (voorheen WSW) en bij de arbeidsreïntegratie van hen, die niet op een reguliere manier aan het normale arbeidsproces kunnen deelnemen of die moeilijk toegang hebben tot het normale arbeidsproces en biedt zowel werk- als leerplekken;*
- 4. De gemeente heeft zich verbonden om, als het kan, werkzaamheden te laten uitvoeren door WerkSaam en is daarmee een taakstelling overeengekomen waaraan een bonus-malusregeling is verbonden. Het verlenen van het uitsluitend recht (alleenrecht) voor het uitvoeren van bepaalde werkzaamheden levert de gemeente een grote bijdrage aan het vervullen van die taakstelling.*

Aanleiding

In 2012 zijn werkzaamheden in het openbaar groen gegund aan Opmaat (thans WerkSaam). Dit contract loopt binnenkort af.

Voor een uitvoeringsinstantie als WerkSaam is het meedingen als concurrent naar een opdracht op de vrije markt lastig doordat de beperkingen van de medewerkers en de aanvullende begeleiding die de medewerkers behoeven invloed hebben op de prijs. In de praktijk kunnen ze goed met reële prijzen meekomen, maar moeten ze het onderspit delven tegen vaak extreem lage aanbiedingen van “prijsvechters”. Dit is één van de redenen dat gemeenten opdrachten graag willen gunnen aan de voormalige sociale werkplaatsen zonder aanbesteding volgens de regels van de Europese en/of openbare aanbesteding.

Daarnaast is er vaak al sprake van langdurige enkelvoudig onderhandse aanbestedingen doordat hier sprake is van een historische band: met de “verzelfstandiging” van de voormalige sociale werkplaatsen in een gemeenschappelijke regeling zijn veel opdrachten in het verleden automatisch overgenomen en/of opnieuw rechtstreeks één op één gegund.

De derde reden om werkzaamheden aan de voormalige sociale werkplaatsen te gunnen is dat de mensen die hier werken anders aangewezen zouden zijn op een uitkering, waardoor de gemeente alsnog voor deze mensen moet betalen.

Op grond van Richtlijn 2014/18/EG en de Aanbestedingswet 2012 is het niet zondermeer toegestaan om overheidsopdrachten rechtstreeks (één op één) te gunnen aan bijvoorbeeld WerkSaam. De Europese regels bieden voor wat betreft de gunning van opdrachten voor de levering van werken, diensten en goederen onder strikte voorwaarden de mogelijkheid vrijstelling te verlenen van de aanbestedingsplicht. Dit kan door het verlenen van een exclusief recht (ook wel alleenrecht genoemd) aan een publiekrechtelijke rechtspersoon, zoals WerkSaam.

Dit alleenrecht moet een wettelijke of bestuurlijke grondslag hebben (op gemeentelijk niveau in de vorm van een verordening, zo blijkt ook uit recente jurisprudentie).

Het wettelijk kader en de condities voor de aanwijzing moeten dus worden vastgelegd in een door de gemeenteraad vast te stellen verordening. Na bekendmaking heeft de verordening rechtskracht en kan vervolgens het college per dienst/opdracht de met naam genoemde partij aanwijzen als uitvoerende partij.

De verordening biedt het college de mogelijkheid bepaalde uit te voeren werkzaamheden nader aan te wijzen. Een dergelijk aanwijzingsbesluit dient eveneens bekendgemaakt te worden, alvorens de werkzaamheden kunnen worden gegund.

De belangrijkste voorwaarden voor het toepassen van alleenrecht (één op één gunning) zijn dat het alleenrecht:

- bij wettelijke of bestuurlijke bepaling is gevestigd;
- verenigbaar moet zijn met de beginselen uit het EG-verdrag, met name transparantie, non-discriminatie en objectiviteit;
- alleen verleend wordt voor de betreffende activiteit.

Belangrijk is te blijven letten op marktconformiteit en altijd de onderhandeling op prijs en kwaliteit te voeren.

Dit voorstel is met vorenstaande voorwaarden in overeenstemming.

Communicatie

Na besluit raad dan wel aanvullende besluiten van het college worden op de gebruikelijke wijze bekend gemaakt.

Participatie

nvt

Kantttekeningen/Risico's

Dit voorstel is gemaakt aan de hand van diverse voorbeelden in den lande.

Als het uitsluitend recht is gevestigd, is de gemeente niet verplicht om alle genoemde werkzaamheden daadwerkelijk uit te laten voeren door WerkSaam. Dit zal mede afhangen van de onderhandeling op prijs en kwaliteit. Het college kan altijd nog beslissen (een deel van) de genoemde werkzaamheden in concurrentie uit te zetten.

Financien

nvt

Relatie beleid

Programma 7 Sociaal Domein (begroting): het bevorderen van het participeren van onze inwoners in de samenleving. Hiertoe behoort ook werk voor hen die geen of moeilijk toegang hebben tot de reguliere arbeidsmarkt.

Historie besluitvorming

In het verleden zijn diverse werkzaamheden gegund aan Opmaat (thans WerkSaam).

Bijlagen ter inzage

Concept verordening (IO-15-25599)

Commissie

Behandeld in commissie Bestuur en Middelen d.d. 19 november 2015

Behandeld in de raadsbrede commissie d.d. 26 november 2015